

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 58

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 14 november 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Aanpak gevolgen asielcrisis - Budgetten

België krijgt vandaag te maken met een opvallend grote toename aan asielzoekers en vluchtelingen. Dat bevestigt ook federaal staatssecretaris voor Asiel en Migratie Nicole De Moor. De opvangcrisis wordt alsmaar groter. Voor dit jaar verwacht De Moor dat we aan maar liefst 100.000 mensen zullen komen die nood hebben aan onderdak. Dit jaar zijn er al ruim 30.000 asielzoekers ons land binnengekomen. Daarbij moeten we nog 60.000 mensen rekenen, overwegend Oekraïners, die hier bescherming krijgen. Het immigratieniveau overstijgt dus zelfs het niveau van de veelbesproken asielcrisis van 2015.

Immigratie is vanzelfsprekend geen natuurfenomeen maar een gevolg van een bewust gekozen beleid. Regeringen van bepaalde andere EU-landen opteren, in tegenstelling tot de Belgische Federale Regering, voor een restrictief immigratiebeleid. Ook Vlaanderen draagt de zware budgettaire gevolgen van het immigratiebeleid in diverse beleidsdomeinen (Onderwijs, Wonen, Welzijn enzovoort) hoewel het geen inspraak heeft in dat beleid

Mijn fractie diende al een voorstel in om de budgettaire kostprijs van de immigratie voor Vlaanderen te laten berekenen. Dat voorstel werd helaas niet goedgekeurd. Blijkbaar is transparantie ter zake niet gewenst. Toch meen ik dat de burger recht heeft om te weten hoeveel de (massa-)immigratie de Vlaamse belastingbetaler nu eigenlijk kost. Zeker in een crisis waarin de belastingbetalende Vlaming zijn koopkracht ziet dalen, kan en mag men die informatie niet langer geheimhouden. Daarom mijn poging om via schriftelijke vragen opheldering te krijgen.

1. Welk extra budgetten heeft de begrotingsminister aan de minister toegekend voor de aanpak van de gevolgen van de asiel- en vluchtelingen crisis binnen zijn of haar beleidsdomeinen (effectief of als provisie)? Wanneer er extra budgetten zijn toegekend, waarvoor zullen die specifiek worden aangewend?
2. Dat extra budget buiten beschouwing gelaten, welke andere bedragen worden binnen de beleidsdomeinen van de minister desgevallend nog (her)bestemd/gereserveerd voor de gevolgen van de asiel- en vluchtelingen crisis en waarvoor?
3. Tot welke budgettaire verschuivingen leidt de asiel- en vluchtelingen crisis binnen de beleidsdomeinen van de minister desgevallend nog?
4. In welke capaciteitsuitbreidingen met betrekking tot dienstverlening, voorzieningen enzovoort ten gevolge van de asiel- en vluchtelingen crisis voorziet de minister binnen zijn of haar beleidsdomeinen eventueel?

5. Kan de minister een beeld schetsen van de algemene budgettaire gevolgen van de massa-immigratie, en daarmee ook het immigratiebeleid, op zijn/haar beleidsdomeinen? Zo niet, waarom niet?
6. Op welke wijze denkt de minister in de toekomst meer transparantie te kunnen bieden over de budgettaire kostprijs van de massa-immigratie in de beleidsdomeinen waar zij/hij bevoegd voor is?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (67), Hilde Crevits (153), Bart Somers (63), Ben Weyts (128), Zuhair Demir (175), Matthias Diependaele (58), Lydia Peeters (227), Benjamin Dalle (32), Jo Brouns (141)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 58 van 14 november 2022

van **CHRIS JANSSENS**

In onderstaande wordt telkens een onderscheid gemaakt tussen de Oekraïne-crisis enerzijds en de asiel- en migratiecrisis excl. Oekraïne anderzijds. Voor de Oekraïne-crisis werd het antwoord grotendeels gebaseerd op de rapporteringen die door de Vlaamse Regering aangestelde Taskforce Oekraïne opstelt. Voor de asiel- en migratiecrisis excl. Oekraïne werden alle ministers van de Vlaamse Regering apart bevraagd en werd hun antwoord hieronder geconsolideerd.

1. a. Oekraïne-crisis

Er kan worden verwezen naar de algemene toelichtingen bij de begrotingsaanpassing 2022 (bijlage 9 vanaf pg. 154) en de (ontwerp van) begrotingsopmaak 2023 (bijlage 7 vanaf pg. 145) waarin de context, vooropgestelde maatregelen en geraamde budgetten voor 2022 resp. 2023 worden toegelicht.

Het detail per maatregel (inhoudelijk, budgettair en juridisch) werd opgenomen in de [eerste uitvoeringsrapportering september 2022](#) van de Taskforce Oekraïne (toegevoegd in bijlage).

Asiel- en migratiecrisis excl. Oekraïne

Er werden geen extra budgetten toegekend.

b. Oekraïne-crisis

Het detail per maatregel (inhoudelijk, budgettair en juridisch) werd opgenomen in de [eerste uitvoeringsrapportering september 2022](#) van de Taskforce Oekraïne (toegevoegd in bijlage).

Asiel- en migratiecrisis excl. Oekraïne

Er werden geen extra budgetten toegekend.

2. Oekraïne-crisis

Binnen het beleidsdomein WSE worden middelen toegekend in het kader van het REACT-EU-pakket geheroriënteerd naar de maatregelen voor de Oekraïne-crisis. De inhoudelijke toelichting van deze maatregelen is eveneens opgenomen in de [eerste uitvoeringsrapportering september 2022](#) van de Taskforce Oekraïne (toegevoegd in bijlage). De verwachte budgettaire impact bedraagt voor 2022 3,88 miljoen euro (= verwachte uitvoering in VAK) en voor 2023 10,07 miljoen euro (= budget), als volgt onder te verdelen (in duizend euro):

Nr	Maatregel WSE	2022	2023
1	Pre-screening	0	0
2	Aansluiten op reguliere dienstverlening en aanbod	742	909
3	TWE-OCMW	807	3.264
4	Uitbreiding intensieve begeleiding door andere partners	168	1.083
5	NT2-acties	94	441
6	Nederlands op de opleidingsvloer (NODO)	0	26
7	IBO met taalondersteuning	247	137
8	Job- en taalcoaching	118	369
9	Beroepsopleiding	844	2.409
10	Communicatie	0	41
11	Versterking van de dienst economische migratie	20	139
12	Versterking van de Vlaamse Sociale Inspectie	187	645
13	Addenda Oekraïne bij de sectorconvenants	652	603
		3.879	10.066

Voor Sport geeft minister Weyts aan dat Sport Vlaanderen gederfde inkomsten heeft voor de opvang (infrastructuur en catering) van Oekraïense vluchtelingen. Het gaat daarbij voornamelijk om het Sport Vlaanderen centrum van Gent waar Oekraïense topsporters verbleven. Er is ook korting gegeven aan Oekraïense kinderen die op sportklassen kwamen in Sport Vlaanderen centra in Brugge, Woumen en Willebroek. De totale gederfde inkomsten bedraagt €53.102,86.

Asiel- en migratiecrisis excl. Oekraïne

Uit de rondvraag bij de diverse ministers werd aangegeven dat er geen impact was dan wel dat de impact kon worden opgevangen binnen de reguliere kredieten/dienstverlening. Logischerwijs wordt de situatie wel blijvend gemonitord.

Voor Onderwijs geeft minister Weyts aan dat er sinds het begin van de asielcrisis bijkomende middelen voor NT2-aanbod in het volwassenenonderwijs zijn voorzien (zie artikel 196sexies van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs). De omvang van die bijkomende middelen is van 2016 tot 2019 jaarlijks gedaald en sindsdien stabiel gebleven op 32.955,75 aanvullende leraarsuren, 481,99 aanvullende punten en een bedrag van 604.847,18 euro aan werkingsmiddelen voor de centra voor volwassenenonderwijs en 132,96 aanvullende VTE, 2.192,09 aanvullende punten en een bedrag van 1.627.652,82 euro aan werkingsmiddelen voor de centra voor basiseducatie. Het betreft een totaal (beschikbaar) budget van 14,9 miljoen euro.

De centra maken gebruik van deze bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis via een trekkingsrecht. Enkel wanneer de aanvullende leraarsuren, VTE en/of punten aangewend worden door de centra is er een effectieve kost verbonden aan deze voorziene middelen. Zo werd het beschikbare budget de voorbije jaren niet volledig benut (onder meer door de coronacrisis).

Voor Werk geeft Minister Brouns voor de dienstverlening van de VDAB aan dat verzoekers om internationale bescherming met recht op arbeid, d.i. 4 maanden na hun aanvraag, kunnen gebruik maken van de dienstverlening van VDAB. Momenteel lopen er gesprekken met Fedasil voor de toekomstige werking. Momenteel worden voor deze

samenwerking geen extra VTE ingezet. Huidige projecten verlopen via de reguliere dienstverlening van VDAB.

3. **Oekraïne crisis**

De budgettaire uitgaven zijn gedekt via de provisie Noodfonds Oekraïne, bijstellingen op open end regelingen (Groeipakket en studiefinanciering) en de verschuiving van REACT-EU middelen bij WSE (zie vragen 1 en 2).

Asiel- en migratie crisis excl. Oekraïne

Uit de rondvraag bij de diverse ministers werd aangegeven dat er geen impact was dan wel dat de impact kon worden opgevangen worden binnen de reguliere kredieten/dienstverlening. Logischerwijs wordt de situatie wel blijvend gemonitord.

4. **Oekraïne crisis**

De dienstverlening en voorzieningen naar aanleiding van de Oekraïne crisis wordt afgestemd op de instroom van Oekraïners met statuut 'tijdelijke bescherming' in Vlaanderen. Bij verhoogde toename van die instroom zal er mogelijk een opschaling plaatsvinden. Omgekeerd, bij afname, zal er mogelijk afgeschaald worden. Bij afname is het immers niet altijd mogelijk of aangewezen lopende arbeidscontracten van bepaalde duur op korte termijn af te schalen.

Zie ook de [eerste uitvoeringsrapportering september 2022](#) van de Taskforce Oekraïne (toegevoegd in bijlage).

Asiel- en migratie crisis excl. Oekraïne

Uit de rondvraag bij de diverse ministers werd aangegeven dat er geen impact was dan wel dat de impact kon worden opgevangen worden binnen de reguliere kredieten/dienstverlening. Logischerwijs wordt de situatie wel blijvend gemonitord.

Voor Onderwijs geeft Minister Weyts aan dat er geen capaciteitsuitbreiding wordt voorzien. Het beschikbare budget is sinds enige jaren ongewijzigd. De centra maken gebruik van deze bijkomende middelen via een trekkingsrecht. Tot nu toe werden de middelen nog niet volledig uitgeput.

5. **Oekraïne crisis**

Zie antwoord vragen 1 en 2.

Asiel- en migratie crisis excl. Oekraïne

Uit de rondvraag bij de diverse ministers werd aangegeven dat er geen impact was dan wel dat de impact kon worden opgevangen binnen de reguliere kredieten/dienstverlening. Voor meer info wordt verwezen naar de Beleids- en Begrotingstoelichtingen.

Voor het beleidsveld Wonen geeft Minister Diependaele aan dat er binnen de premiestelsels huursubsidie en -premie geen nationaliteitsgegevens worden bijgehouden omdat er geen rechtsgrond is om deze te verwerken. Binnen sociale huur worden enkel nationaliteitscategorieën bijgehouden. Deze statistieken zijn te vinden op de website van de VMSW. Het is dus niet mogelijk om de budgettaire impact van immigratie te ramen.

Voor Onderwijs geeft Minister Weyts aan dat er geen algemene budgettaire gevolgen zijn. Het beschikbare budget is sinds enige jaren ongewijzigd. De centra maken gebruik van deze bijkomende middelen via een trekkingsrecht. Tot nu toe werden de middelen nog niet volledig uitgeput.

6. Oekraïne crisis

Een transparante budgettering en rapportering over de aanpak van de Oekraïne crisis is een van de kerntaken van de Taskforce. Zie hiervoor ook de onderbouwing van provisie en open end en de uitvoeringsrapportering(en).

Asiel- en migratie crisis excl. Oekraïne

Voor meer info wordt verwezen naar de Beleids- en Begrotingstoelichtingen.

Voor Onderwijs stelt minister Weyts dat alle gegevens m.b.t. bijkomend NT2-aanbod in het volwassenenonderwijs als gevolg van de asielcrisis publiek beschikbaar zijn. Deze gegevens worden steeds via de uitgavenbegroting en het programmadecreet aan het Vlaams Parlement ter stemming voorgelegd. Bij de bespreking in de Commissie voor Onderwijs van het Vlaams Parlement hebben de parlementsleden de gelegenheid om hierover vragen te stellen aan de minister.

BIJLAGE

[Eerste uitvoeringsrapportering "Vlaanderen helpt Oekraïne", september 2022](#)